

GYŐRSZENTIVÁNI

Krónika

2023.
MÁJUS
XXXIII. évf.
1. szám

Győr Megyei Jogú Város

szentiváni kéthavi lapja

► Mint már a decemberi számban beszámoltam róla, a Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ sikerrel vett részt a Teleki László Alapítvány Népi Építészeti Programjának pályázatán, amelynek köszönhetően május végén elkezdődhet a győrszentiváni Kincsház felújítása.

Ennek keretében a ház első és hátsó régi szobáiban vakolatcsere történik, a házban új villamos hálózatot építettünk ki és új szerelvényeket, odaildó lámpatesteket szereltetünk

KEZDŐDIK a Kincsház felújítása

fel, valamint mindegyik ajtó és ablak felújításra, javításra és festésre kerül. A külső homlokzaton is megtörténik a vakolat hibáinak javítása, emellett a falak száradásához szükséges javítások elkészülnek, belül pedig az aljzat is ki lesz egyenlítve.

A pályázati összegben felül dr. Sík Sándor önkormányzati képviselőnk is támogatást nyújt a munkálatokhoz.

A felújítás és újra nyitás legnagyobb üteme ez lesz, ami után ősszel új pályázatot adunk be az udvari építmények és az udvar megújítására, valamint a benti kiállítás installációjához szükséges eszközökre.

Loschitz Ferenc ig.

TÁJÉKOZTATÓ a levegőtisztasági mérésekről

► 2023. április 14-én az Önkormányzat sajtótájékoztatón ismertette a levegőtisztasági mérések eddig ismert eredményeit. A méréseket a Green Lab levegőtisztasági mérésekre akkreditált vállalat végezte. A rendelkezésre álló eredményeket Miklós Imre, levegőtisztasági szakember ismertette, aki kihangsúlyozta, hogy az ismertett adatok tájékoztató jellegűek, mivel még nem minden komponens értéke ismertek és az előírt 4x2 hetes méréseknek csak a fele történt meg (fűtési időszak) a nem fűtési időszak mérései később történnek. Az éves mérési eredmények csak a teljes mérési ciklus lezárása, elemzése és értékelése után adnak valódi tájékoztatást a levegőtisztasági helyzetről!

Az eddigi 2x2 hetes mérések 2 helyen, a Sugár úton az óvoda udvarában MP1 mérési ponton (2022.11.04.–11.17. és 2023.01.20.–02.02. között) valamint a Váci M. út 140. szám előtt MP2 mérési ponton (2022.12.02.–12.19. és 2023.03.10. és 03.23. között) történtek.

A mérések eredményeit határértékekhez és irányértékekhez viszonyítják. Az egészségügyi határérték az a szám, mely bizonyos komponensként kerül meghatározásra. Nagyon fontos az elemzéseknél az időtényező, ugyanis nem mindegy, hogy eseti, például 1 órás, vagy 24 órás túllépésről van szó és hány esetben? Ezeknek a 4 alkalommal végzett kéthetes méréseknek az elemzéséből számítják ki az egyes komponensek éves hatását a szakemberek.

A tervezési irányérték az a mutató, mely azt a javasolt levegőterheltségi szintet jelenti, melyet szeretnénk, hogy ne lépjük túl és értékei az egyes országok esetében jelentős eltéréseket mutatnak. (formaldehid esetében nálunk 12,5 Svájcban például 125 ug/m³ érték)

Lényegesebb, tájékoztató jellegű adatok szerint az MP1 ponton 28 nap alatt NO₂, CO, NO_x, BTEX komponensek esetében túllépés nem történt, SO₂-nél 2 formaldehid komponensnél 5 esetben történt túllépés. Nehézfémek

(folytatás a 2. oldalon)

jelenléte nem érte el a mérési határt. (nem volt mérhető) Benz(a)pirén esetében 3 túllépést regisztráltak, PM₁₀-nél 1 túllépés történt. A PM₁₀ és PM_{2,5} a szállópor 10 és 2,5 mikron nagyságát jelenti. Minél kisebb, annál mélyebb légutakba jut be, akár a tüdőszövetekbe is és például esetleges nehézfém tartalmánál fogva hosszú időn keresztül történő belégzés esetén komoly károsodásokat okozhat. MP₂ ponton NO₂, benzol, BTEX esetében nem történt túllépés. Benz(a)pirén és formaldehid mérésénél 4 esetben mértek túllépést.

A sajtótájékoztatón kihangsúlyozták, hogy egy mérési ciklus eredményeit ismertetik, mert még nem áll rendelkezésre az eddigi mérések összes anyaga, így tájékoztató jellegű!

A mérések folytatódnak és valós levegőtisztasági értékelést a teljes, 2 helyszínen végzett 4x2 hetes mérési ciklus értékelése után kapunk.

A SZÖSZ által végeztetett, szintén folyamatban lévő mérések értékelése után úgy gondolom, hogy Győrszentiván lakott területein összesen 3 mérési ponton végzett levegőtisztasági mérések valós képet fognak nyújtani a levegő minőségéről, tisztaságáról.

A folyamatos levegőtisztasági méréseket végző konténer beszerzésének ügyintézése folyik, a törvény szerint előírt közbeszerzési eljárás eredményesen lezárult és hamarosan megtörténhet a szerződéskötés.

dr. Sík Sándor, önkormányzati képviselő

► A településfejlesztési tervekben gyárak telepítése szerepel közel otthonainkhoz, iskoláinkhoz, óvodáinkhoz. Emiatt a szentiváni lakosokban felmerült az igény, hogy saját pénz-ből finanszírozzák a levegő- és vízszennyezettségi méréseket, melyek megmutatják a jelenlegi állapotot a városrészen. A helyi lakosok, vállalkozók és Szentivánon kívül élő győriek adományainak köszönhetően 16,3 millió Ft gyűlt össze.

Mivel nem mindenki követi a közösségi médiában a mérésekről szóló híreket, ezért fontosnak tartottuk, hogy itt is közöljünk egy rövid összefoglalót az eddigi tevékenységről és eredményekről.

A folyamat a mérendő komponensek (anyagok) meghatározásával kezdődött, mely során felhasználtuk az ipari park gyárainak kéményein kiáramló szennyező anyagok adatait, méréseket végző cégek, valamint független külső szakértők, orvosok, biokémikusok, környezetvédelmi szakemberek és környezetvédelmi szervezetek javaslatait. Végül sikerült egy terjedelmes, de az adományokból finanszírozható anyaglistát kialakítani, ami nemcsak a formaldehidet, de sok fémest is tartalmazza. Utóbbihoz nincs meghatározva határérték, de mivel az egyik legveszélyesebb és az Ipari Parkban sűrűn használt alapanyag, ezért fon-

A fantasztikus szentivániak saját kezükbe vették a sorsukat

tosnak tartottuk nyomon követni a jövőbeli alakulását. A cégek közül pedig arra esett a választás, akit a legmegbízhatóbbnak ítéltünk és a legkedvezőbb árat adta. A megbízási összeg jelentős, bruttó 10.380.308 Ft.

Ezután következett a helyszín és az időpontok kiválasztása. Erre is megvannak a speciális szabályok, nem telepíthető a mérőautó akárhová. Fontos, hogy ne legyen épületek, fák vagy akár zajvédő fal által leárnyékolva, de biztosítani kell a megfelelő áramellátást és vagyonvédelmet is. Több általunk javasolt helyszín közül a mérést végző cég választotta ki a Váci úti gyógyszertár mögötti zárt, üres telket, ahol mind a 4 mérés megvalósul.

Az időpontok kiválasztása tekintetében nehezebb volt a helyzet, hiszen igazodni kell a mérő cég beosztásához, figyelni kell, hogy ne essen egybe az időszak az önkormányzat által megrendelt mérések időpontjaival, és arra is, hogy a mérés ne a gyárak hivatalos leállásainak heteire essen.

Az első kéthetes mérésre január végén került sor. Bő másfél hónap múlva kaptuk meg a mérési adatokat. Lautner Péter levegőtisztaság-védelmi szakértőt bízta meg az adatok kiértékelésével.

Tudni kell, hogy egyetlen kéthetes időszakból nem lehet és nem is szabad következtetéseket levonni, mivel más található a levegőben a fűtési szezonban és más azon kívül, hivatalosan pedig az éves átlagot kell majd figyelembe venni.

Az első mérési adatok alapján az látható, hogy a kis szemcséjű (PM_{2,5}) porból néhány napon, a fémest elemek közül pedig több esetben, több napon keresztül volt határérték-túllépés. Ez elsőre ijesztőnek tűnhet, de valószínűsíthető, hogy nagyrészt a fűtési szezonnak és a nem megfelelő fűtési szokásoknak köszönhető. Figyelni fogjuk, hogy nyáron milyen értékeket kapunk, mert ha továbbra is lesznek hasonló túllépések, akkor azokat már nem a fűtésünk okozza. A 2018-as mérés során problémás formaldehiddel és benz(a)pirénnel most nem volt gond.

A további mérések ütemezése jól halad, az év végén jelentkező egy összegző értékeléssel, amit reményeink szerint össze tudunk majd vetni az önkormányzati mérések eredményeivel.

A helyi talajvíz állapotának kivizsgálására szintén rengeteg időt és energiát fordítottunk. Március végén 3 közterületi fúrás és mintavételezés történt, de az eredményeket még nem

kaptuk meg. Ezzel kapcsolatban természetesen tájékoztatjuk majd a lakosságot.

Bízunk benne, hogy mind a levegő, mind pedig a talajvíz esetében megnyugtató eredményeket kapunk, hiszen itt szeretünk, itt akarunk élni, itt neveljük a gyermekeinket. Mindannyiunk közös érdeke a tiszta levegő és az egészség védelme.

Szentiváni Öko Szeglet Egyesület

Megszépültek a közösségi ház előtti virágágyások a Szentiváni Kertcentrum felajánlásának köszönhetően. Reméljük, a Gayerkert Kft. munkatársai által beültetett virágok sokáig díszelnek Szentiván közösségi terének.

Vollai István

Nyitnikék

Kinyílt a barackfa virága,
rózsaszínnel nevet
a világba.
Ágai közt sárgarigófészek,
kíváncsian bele is nézek.

Négy pettyes kis
tojás benne,
de jó lenne, ha kikelne.
Puha fészek keretében
a tojó ráül melegben.

Itt a tavasz, eljött végre,
úgyis ráuntunk a télre.
Kis ibolya kék virága
illatot szór a világba.

Fut a Szentiván 2023

GYŐRI ÉRTÉKTÁR

GYŐRSZENTIVÁNI TÖLGYES ERDŐ

GYŐRSZENTIVÁN
északnyugati részén
található 335 hektáros erdős
terület régen disznókonda
makkoltatását szolgáló
településrész volt.

A területen ma nemcsak erdei
fenyők, de 150 éves kocsányos tölgyek
mintegy 60-65 db-os csoportja található. A
fák fejlődése a lakosságtól zavartalan körülmények
között történt, így olyan ágrendszer és koronaméret alakult ki
számos egyeden, mely csodálatos látványt nyújt.

Természetvédelmi szakemberek szerint
a magyar futrinka mellett 400 lepkefaj
él a Győrszentiván környéki homoki
erdőkben, közülük négy különösen
védett.

A Győri Értéktárba tartozó helyi értékekből színes paravánokon
néhány megtekinthető a közösségi házban

Adományozni jó

Az ember, amikor az újságban egy olyan hírt olvas, amelyben egy család házának a teljes pusztulásáról szól, először megdöbben, aztán szomorúan együttérez a károsultakkal. Győrszentivánon január hónapban már másodjára égett le egy olyan ember háza, aki részese volt egy olyan egyesület alapításában, ami az emberek megsegítésére jött létre. Petrovics László alapította meg Kertai Melindával a Győrszentiváni Önkéntes

Tűzoltó egyesületet többek között azért, hogy soha többé senki otthona ne égjen le a városrészben. A sors fintora, hogy pont vele történt meg másodjára is ez a szörnyű tragédia.

A jóakarátú emberek most is összefogtak, különböző tárgyi és pénzbeli támogatásban segítettek a családot. A Kisalfölddel az élen a helyi Hétköznapi Angyalai Alapítvány, magánszemélyek és a győri önkormányzat is segített.

Kiemelten kell megemlítenem, hogy a településünkön élő Nemzetközi Szent György Lovagrend Egyesület GYMS

Megyei Priorsága Dáma Lovag Krasznainé Rózsahegy Livia 100.000 forintot, valamint élelmiszert és ruhát adományozott a károsultaknak. Az általa a polgármesteri hivatal részére írt segélykérő levélnek köszönhetően a rászorulóknak szükségállapot és hulladék elszállítási segítséget is kaptak. Nagyon szép és nemes gesztus a részéről. A településrész nevében is köszönjük az adományozást!

Dáma Lovag Krasznainé Rózsahegy Livia nem csak ebben az esetben tett tanúbizonyságot az empátiái képességéről, hanem a „Gyermeke-

ink Mosolyáért” segítő szervezet közvetítésével Vicskó Jánosné részére egy hűtőszekrényt, Bors Lajos és családja részére pedig kombi gáztűzhelyt adományozott százezer forint értékben 2020-ban.

Nagyszerű érzés, hogy az ember a tragédia közepette sem marad magára. Hála a jó érzésű, empatikus segítőknek. A településrész, az önkormányzat és a sok együttérző ember nevében, kívánjuk, hogy a család minél előbb visszatérhessen előző megszokott életéhez. A tragédia óta is tartja a kapcsolatot telefonon és személyesen is a családfővel a további támogatás végett. Kívánunk nekik kitartást, erőt és egészséget.

Vollai István

Felkészülés az 2023-as soproni Európa bajnokságra

Horváth Huba az íjászlólapnál távolabbi célokat is tűzött ki magának

A lőlapoknál sokkal távolibb célokat is elért eddig Horváth Huba. A győrszentiváni íjász tehetség a mogorófa vesszős íjtól kezdve, most már korosztályos világ bajnokként kézbe fogta immár az olimpiákon használt íjászfelszerelést is.

Az év utánpótlás versenyzője cím és magyar bajnoki elismeréseken túl számos hazai és nemzetközi versenyen győzött már a fiatal íjész. A 2018-as esztendő is különösen sikeres volt, hiszen akkor az első nemzetközi versenyén Európa bajnokságon 11 évesen a 18 évesek között nagy csatában második helyezést ért el. Aztán Horváth Huba 2021-ben a legmagasabb íjászdobogó felsőfokára léphetett. Megnyerte a Szekszárdon tartott HDH-IAA 3D Világ- és Európa-bajnokság BB kadet kategóriáját. Egyéni világ baj-

noksága mellé csapatban a felnőttek között még egy további III. helyezést is elért.

Horváth Huba anyaegyesülete a Gyepű Farkasai Hagyományörző és Íjász Egyesület. Jelenleg a Torma József vezette győri Ring SE versenyzője. Tagja a Magyar Íjász Szövetség Nyugat-dunántúli Régió utánpótlás tehetséggondozó programjának, amelyet Baranyai Tamás, a szombathelyi Haladás VSE íjász szakosztályának játékos-edzője irányít.

Mióta a tanulmányait Huba a soproni Roth Gyula Erdészeti Technikumban folytatja, kolégistaként kevesebb időt tud a gyakorlásra fordítani. Szerencsére az egyik helyi íjász egyesület helyet biztosít a felkészülésre. A befektetett munka újabb sikereket is hozott. A középiskola tanulójaként intézményének és önmagának a Suli Íjász Bajnokság reflex íj U18-as kategóriában I. helyezést szerzett. Ráadásul 2023. július 24. és 30. között Sopronban (Ágfal-

va) rendezik a 2023-as IFAA Terepíjász Európa Bajnokságot. Huba a nevezéshez szükséges versenyt már teljesítette és így a nevezés is megtörtént. Szinte hazai pályán készülhet az EB címvédésre.

- Mindenféle díjjal rendelkezem, magyar bajnoki, Európa- és világ bajnoki címmel. Azt sem tartom véletlennek, hogy ott védhetem meg az EB aranyamat, ahol iskolába járok. Korosztályos címvédőként a feladatom, hogy ismét megnyerjem a legfényesebben ragyogó érmet. Egy távoli, nagy tervem is akad, ahogy mindenkinek, aki komolyan sportol. Ez az ötkarikás játékokon való indulás, és ott a minél jobb szereplés. Ahogy az edzések és a versenygyakorlat mellett ehhez a technikai, az egyre jobb pontosabb íjak is elvihetnek – monda el Horváth Huba.

A kitűnő ifjú íjásznak a sok segítő mellett Huba szüleinek íjászcsoportja, a Gyepű Farkasai Hagyományörző és Íjász Közhatalmú Egyesület adja a versenyzés háttérét. Továbbra is örömmel fogadják az önzetlen adó egy százalékokat (adószám: 1859439-1-08), hogy Huba útja Győrszentivánról minél közelebb vezethessen a nagy álom, az olimpiai játékok felé.

Tavasza a MOLNÁRVIDBEN

Március közepén, az első tavaszi napokon elkezdődött a rendezvényszezon az intézményben. Illetve egy jótékonyági programra még visszatekinthetünk februárig, amikor a sátorban koncertek voltak adománygyűjtés céljából a leégett ház károsultjai javára. Ebben az írásban a legfontosabb eseményeket szeretném felidézni az év eddigi részéből.

A tavasz folyamán város-szerte zajló Városrészi napok Szentivánon kezdődtek március 11-én, többek között Dallos Bogi koncertjével. Az 1848/49-es megemlékező műsor a Móricz iskola tanulóinak szereplésével történt a Hősök szobránál, majd dr. Csernus Imre előadásán vehettek részt az érdeklődők. Március 22-én lakossági fórum, majd másnap egy Petőfi-év alkalmából tartott színdarab előadása volt látható a helyi iskolások részére.

Április 1-jén Laár András lépett fel nálunk, majd 3-án a Móricz iskola 60. éves ünnepi műsorának adtunk otthont. Húsvét előtt nagypénteken egy hagyományindító húsvéti rendezvényt tartottunk meg első alkalommal a gyerekek és a családok részére. Az esős idő nem engedte a szabadtéri programot, ezért a csarnokba kényszerültünk, ennek ellenére több mint 300-an látogatták a rendezvényt.

Április közepén a Magyar Látványtánc Sportszövetség kétnapos versenyének adtunk otthont. Ezt követően az Egészség-piac és a „Fut a Szentiván” volt a fő esemény. A futóverseny ismét száz fölötti résztvevőt vonzott, az egészségnap ingyenes vizsgálatait viszont az átlagnál kevesebben vették igénybe. Április 23-án zsúfolásig telt a csarnok a Süsü, a sárkány című előadásra, 29-én este pedig

nagy siker mellett a Lili bárónő című operett volt látható.

Május 6-án a Cserók néptáncfesztivál, 7-én Kovács Kati emlékeztető koncertje volt nálunk. 14-én este az Anyád kinya című színházi előadás, 15-én pedig a Dumaszínház dupla előadása szórakoztatta a közönséget. A madarak és fák napja alkalmából ismeretterjesztő feladványokat tettünk közzé a Madárbarátok körével közösen, amelyre szép számú megfektetés érkezett. Írásom időpontjában még májusban előttünk áll a Szentiváni Fesztivál kétnapos programja és az Arrabona évszázadai városismereti vetélkedő döntője.

Júniusban két program-előzetest szeretnék kiemelni. 4-én a gyerekeknek, családoknak szóló Kicsi gesztenye koncertet, 30-án pedig Korda György és Balázs Klári nagyzenekaros koncertjét. Ezek mellett minden további esemény megtalálható a www.molnarvid.hu honlapunkon, ahol egyébként olvashatók a Krónika újság utóbbi években megjelent számai.

A nyár folyamán rengeteg tábornak fogunk otthont adni, szeptember elejétől pedig ismét sok-sok rendezvény, program történik majd nálunk. Az újság következő száma szeptemberben fog megjelenni, akkor majd részletes tájékoztatást adunk mindenről.

Loschitz Ferenc igazgató

Mindenkit vár a Cserók Placc

Négy-öt éve kezdődött, hogy ez a piac elindult, akkor még a Kis Pipa udvara adott helyet kb. tíz árusnak. Mára ez már kinőtte magát 25-40 árusra, és ma már 50-60 km-ről is érkeznek árusaink és vásárlóink is.

Természetesen a legtöbb árusunk helyi termelő és kézműves, erre is törekedtünk, hogy az itteni árusok legyenek többségben. Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy a lehető legszélesebb körű termékskálát felvonultassuk, hogy vásárlóink mindig megtalálják az általuk keresett magas minőségű termékeket. Mindezeket túl próbálunk minden piacra újabb és újabb árusokkal, termékekkel és igazi piaci hangulatot hozó ötletekkel előállni.

Ezért érdemes minden hónap második szombatján kilátogatni hozzánk a Kossuth Lajos Művelődési Ház sátrába és udvarára, hogy a vásárlás mellett egy jó hangulatú beszélgetéssel vagy termékek kóstolásával eltöltött szombat délelőttön kellemes élményekkel gazdagodjunk, hisz a szentiváni és környékbéli lakosokért jött létre maga a piac, amit igazán magunkénak érzünk.

A közeljövőben, a nyári piacokon szeretnénk különböző gasztronómia bemutatókkal színesíteni a hangulatot. Bizunk abban a továbbiakban is, hogy piacunk lendülete és keresettsége folyamatosan erősödik.

Mi, mint szervezők (helyi termelők) mindent megteszünk azért, a jövőben is mindenki megtalálja az általa piacunkon vásárolt minőségi hazai terméket a megszokott magas színvonalon. Érdemes követni bennünket a facebook oldalunkon a Cserók Placc Piac nyilvános csoportban, ahol követhetőek termékeink, árusaink és a közelgő események, illetve az újdonságokról is széleskörűen tájékozódhatnak.

Hisz ezt városrészünk színesítése, fejlesztése szempontjából Önökért, helyiek a helyiekért tesszük szívvel-lélekkel.

Aki kilátogat, garantáltan nem fog csalódni, sőt élményekkel gazdagodik, és egy jó hangulatú bevásárlással és tele kosárral távozhat.

Védd és vedd a hazait! Várunk mindenkit sok szeretettel!

A szervezők:

Firtl Csáládi Méhészet

ÉLŐ KONCERT
BALÁZS KLÁRI - KORDA GYÖRGY

Időpont:
2023. 06.30.
Kapunyitás: 18.30

Kezds:
20.00

Helyszín:
Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ,
Győrszentiván

Első alkalommal élő zenés nagykoncert Győrben!

Jegyek a jegy.hu-n elérhetőek
2023.03.01-től.

A jegyekből származó bevétel 5%-a a Mindszentpusztai MIT TEHETNEK ÉRTED? AUTISTA OTTHON ALAPÍTVÁNY számára kerül felajánlásra.

Szentiváni Madárbarát Kör

Szentiváni gólya Dél-Olaszországban!

Tavaly két alkalommal is leolvasták az olaszországi Gravinában, 2020. június 4-én lett megjelölve fiókaként Győrszentivánon. A „Trianon” nevet kapta. Az idén tért vissza Magyarországra, Bicskén a kistószegi fészket foglalta el.

Győrszentiváni gólyák

A gólyaréti fészkekbe is visszatértek a gólyák! Március 24-én érkezett meg egyszerre mindkét madár, jelenleg már a tojásokon ülnek, reméljük jó költés lesz az idén.

Búbosbanka védelmi program

Tavalyi évben újabb rekordot értünk el a búbosbanka védelmi program keretében a Szentiván és Gönyű közötti homokpusztán kihelyezett D típusú mesterséges odúban. 24 pár banka költés volt, 128 példány kirepült fiókával, amely országosan is igen komoly eredménynek számít. Természetesen

számtalan kisebb madár is költött az odúinkban, főleg cinegefélék.

Madáreleség-osztás

Sikeres volt a téli madáreleség osztás is, több mázsá napraforgót osztottunk ki két alkalommal a lakosságnak a téli madáretetés megsegítésére.

Fülemülék éjszakája

Az idén április végén ismét megrendezésre került fülemülék éjszakája programunk, 35 fő résztvevővel hallgattuk meg a fülemülék csodálatos énekét.

A Szentiváni Öko Szeglet együttműködésével az idén is folytattuk fecskvédelmi tevékenységünket, tavaly a Sugár úti óvodában az idén az Etalon táncház olda-

lára helyeztünk ki, a meglévő fészkek mellé műfészkeket, hogy ezzel is segítjük a költést. Ezúton is szeretnénk kérni mindenkit, hogy védje az otthonában található fecskefészkeket. Óvjuk, védjük ezt a kis kedves, hasznos madarat!

FUT a Szentiván 2023

Bemutatkozik a *Brave Dance*

► Az életünk során rengeteg dologgal találkozunk, amik közül néhány azonnal megragadja a figyelmünket, mások pedig lassabban, fokozatosan építkeznek bennünk. Azonban, amikor valami olyan dolog van bennünk, ami iránt már egészen kiskorunk óta vonzódunk, az valószínűleg az egyik legmeghatározóbb lesz a számunkra. Egy ilyen dolog az a szenvedély, amit Lengyel Anita, a Brave Dance győrszentiváni tánc- és jóga-stúdió vezetője osztott meg velünk: a TÁNC.

A tánc nemcsak egy sport vagy hobbi, hanem egy életforma. Azok, akik táncolnak, tudják, hogy az érzelmek, a mozgás és a zene ötvözi mindazt, amit szavakkal nem tudunk kifejezni. Így akár ki is táncolhatjuk magunkból az összes érzelmünket, legyen az boldogság, kíváncsiság, vidámság vagy akár düh, esetleg harag – mesél a táncolásról, mint kifejezőeszköztől Anita.

Egészen kicsi koromtól táncolok, és már 11 évesen is komolyan vettem a táncsal való foglalkozást. Több orszá-

gos és külföldi versenyen is eredményesen szerepeltem az évek során. A legbüszkébb az Európai bajnoki címemre vagyok. A tanulmányaim befejezése után azonban az életem úgy alakult, hogy eltávolodtam a táncolástól egy időre. De a kislányom születése után számot vettem, hogy mi az, amivel igazán szeretnék foglalkozni, és rájöttem, hogy a tánc mindig is fontos része volt az életemnek, ezért ez került a fókuszba, és létrehoztam a Brave Dance elnevezésű tánc stúdiót. Azért is választottam a Brave Dance elnevezést, mert mérhetetlen nagy bátorság kellett, hogy újból elkezdjek a táncsal foglalkozni, és azt oktatni óvodás és általános iskolás gyerekeknek.

A táncstúdióban színpadilátványtánc, show tánc és akrobatika oktatás folyik. A tánc tanítása mellett nagy hangsúlyt fektetek a gyerekek mentális fejlődésére is. Nagyon fontosnak tartom, hogy megbeszéljük a gyerekekkel a félelmeiket, kétségeiket. Nem hiszek a szigorban és az alá, felérendeltségi viszonyban. A bátorításban és a pozitív, jó dolgok hangsúlyozásában hiszek, és ezekre

fektetem a hangsúlyt, ezeket erősítem az edzések alatt.

Sajnos az én táncos múltam nem ebben szocializálódott. Éppen ezért voltam kíváncsi, hogy teljesen más módszerrel, bátorítással és figyelemmel is lehet-e eredményeket elérni. A példa azt mutatja, hogy teljes mértékben. Ebben az évben kezdtünk el versenyezni. A legutóbbi nemzetközi moderntánc bajnokságon, a Fusion Dance Contesten Mosonmagyaróváron, ahol 66 tánciskola, 4 ország több mint 1500 táncosa vett részt és 380 produkció volt látható, a legújabb Sötét Falak című koreográfiánkkal I. helyezést értünk el. Az aranyérmet Gortva Petra, Horváth Nóra, Ferenczi Laura közreműködésével szereztük meg színpadilátványtánc kategóriában. Korábbi versenyeken pedig bronz, illetve ezüst minősítéssel tértünk haza 2 egyéni produkcióval is.

Nagyon büszke vagyok a lányokra, nemcsak azért mert eredményesen szerepeltek, hanem mert a tudásuk legjavát nyújtották, szorgalmasan gyakoroltak és komolyan vették a kihívást.

Legbüszkébb azonban mégis arra vagyok, hogy hétről hétre

látom a gyerekeken a fejlődést. Ezt a mondatot átalakítanám: Számomra a gyerekek a legfontosabbak. Az a célom, hogy tánc ne csak fizikailag fejlessze őket, hanem mentálisan is, és örömeiket leljék benne e tevékenységben.

Hiszem, hogy kitartó és szorgalmas munkával mindenki tud fejlődni mind a táncban, mind elérni egy állandó lelki egyensúlyt a mindennapokban a tánc segítségével.

Aki szeretné, hogy a gyermeke a koreográfia és tánc-tanulás mellett különféle szituációs játékokon keresztül fejlessze a kreativitását és a személyiségét, az jelentkezzen a június 26-án induló egy hetes Brave Dance táborba (helyszín: Győrszentiván, Úrhajós utca 25).

A táborban lesz sok tánc, nevetés, akrobatika, játék és erőnlét fejlesztés is.

Még van néhány szabad hely a táborban, amire jelentkezni lehet:

- telefonon (06-30/151-3641),
- e-mailen (lengyelanita16@gmail.com) vagy
- facebookon (<https://www.facebook.com/bravedance11>) üzenetben.

Gortva Annamária

Szentivánon tanítottak

**Megemlékezés
községünk tanítóiról
VI. rész**

**MAKKOS DÉNESNÉ
(Mikola Mária
1913–2006)**

1913-ban született Rárón. (Ma Ásványráró a Szigetköz közép-ső részén található a Duna jobb partján). Szülei: Mikola Dénes rárói mészáros- és vendéglős és Hauzer Mária városi polgárlány. Mária édesapja korán elhunyt, így édesanyja folytatta a vendéglő és a gazdaság vezetését. Mivel ez nagy terhet rótt rá, Máriát – akit Micinek becéztek, s ez a becenév felnőtt korára is megmaradt – Győrben járat-ták iskolába, s nagymamájánál nevelkedett. Az Állami Leány-gimnáziumban érettségizett (a mai Kazinczy Gimnázium).

Nyelveket tanult: latint, németet, franciát, zongorázott, szépen rajzolt, festett.

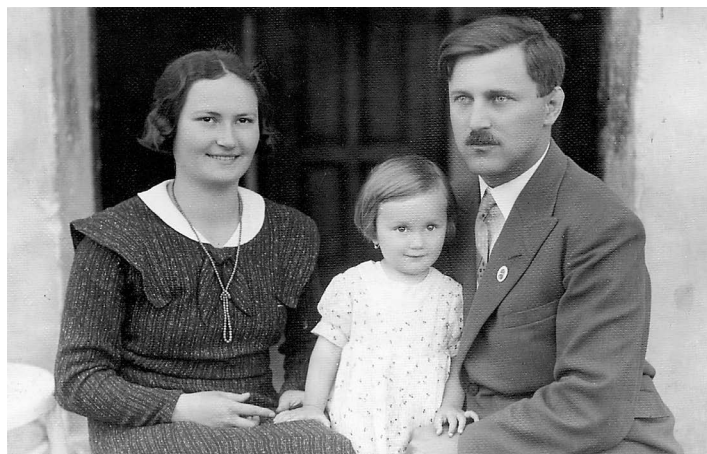
Érettségi után rögtön férjhez ment a rárói kántortanítóhoz, Makkos Déneshez, kinek édesapja Lipóton volt tanító. Édesanyja pedig (akit korán elvesztett) a mosonszentmiklósi tanító lánya volt. Mosonszentmiklós a mai napig is szeretettel őrzi Kollerits Ferenc tanító (egyik dédapánk) emlékét.

Mária és Dénes között nagy volt a szerelem. Hiába könyörgött Micinek az édesanyja, hogy szerezze meg a tanítói képe-sítést a Győri Tanítóképzőben a fiatalok nem halogatták a házasságot és 1931. szeptember 22-én megtartották az esküvőt.

A falusi tanító, Dénes munkája nemcsak a délelőtti tanításra korlátozódott. Délutáni foglalkozások is voltak, ahol gyakorlati ismereteket tanultak a nagyobb gyermekek.

Téli estéken a színdarabozás adott munkát. Ebben sokat segített a feleség, Mária is.

Lelkesen tanították be a darabokat, készítették színpadot, díszletet, s a szerepek-

hez való jelmezeket is. Voltak kántori teendők, valamint sok-szor segített Mária a hivatalos ügyek intézésében főleg idősebb embereknek.

Közben gyarapodott a kedves család: megszületett lányuk, Zsuzsa, két év múlva Laci fiúk, majd egy újabb fiúcska, Balázs. Míg a tanító úr a feladatait végezte, a feleség is kivette részét az önkéntes munkából. Megszervezte a KALÁSZ-kört

(Katolikus Lányok Szövetsége), ahol hasznos háztartási ismeretekről, gyermeknevelésről, egészségügyi témákról esett szó, de sorra került az éneklés, verselés és a néptánc is. A hanglejtő szereplésekkel jó közö-séget sikerült létrehozniuk.

A szorgos hétköznapiakat azonban hamarosan felforgatta a háború...

A háború borzalmai, nehézségei után lassan kezdett hely-

reállni az élet, de a családnak új kihívással kellett szembenézni. Dénest 1950-ben elhelyezték a kántortanítói állásából, mivel egyházi iskolában tanított, s ott is változások történtek. A család vallásos volt. Példát kellett statuálni, hogy nem lehet templomba járni.

Így kerültek Győrszentivánra 1950-ben. A szentiváni templomhoz L alakban hozzáépített iskola emeletén, a volt apácázárda egy részén kaptak szolgálati lakást.

Makkos Dénes a matematika tanítása mellett egyéb feladatokat is végzett: elkészítette az iskola órarendjét, nyilvántartást vezetett, s a dolgozók esti iskolájában is tanított.

Nyaranta pedig az aratásnál-cseplésnél dolgozott. Így próbálta szűkös tanítói fizetését gyarapítani. Később, mivel szakképesítése nem volt, napközis nevelő lett.

1951-ben megszületett a család negyedik gyermeke, Ágnes. Az anyagi gondok szaporodtak, egy keresetből nehéz volt eltartani a családot. Az akkori igazgató, Szijsz László rábeszélte Máriát, hogy jöjjön tanítani az iskolába, mellette pedig végezze el a képzőt, szerezzen felsőfokú végzettséget.

Bizony késő este, éjszaka tanult, mikor a család már aludt. Megterhelő volt számára, de sikerült! Tanított felső tagozatban és alsóban is. A magyart különösen nagy lelkesedéssel adta át tanítványainak. Alapo-

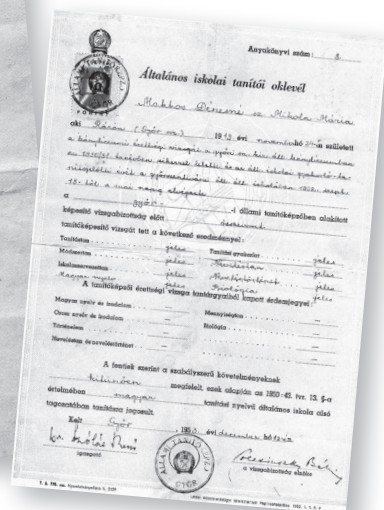
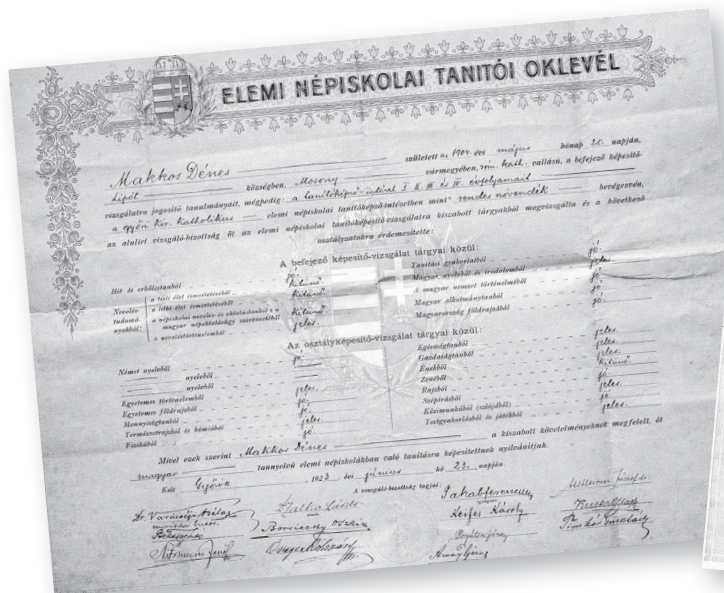
san, nagy buzgalommal készült óráira, sok kedves diákja volt.

Közben Mária édesanyja Rárón eladta a vendéglőt, és Szentivánra költözött, hogy többet tudjon segíteni a családnak. Dénes és Mária elhatározta, hogy építkezni kezdenek. Sok-sok munka után 1958-ban birtokba vették az éppen csak lakhatóvá tett házat, de nem tartott soká az öröm. 1960. december 27-én 56 éves korában meghalt Makkos Dénes.

Egyik tanítványa, Rigóné Városi Erzsébet így emlékezik: „En Mária nénit és Dénes bácsit is nagyon szerettem! Dénes bácsi sajnos hamar itt hagyott bennünket. Épp napköziben voltunk, mikor K. Győzőnek magyarázott valamit nagy türelemmel és szeretettel, s egyszer csak rosszul lett. Mentő vitte kórházba, és hallottuk, hogy menthetetlen beteg a mi drága Dénes bácsi tanárunk. Teljesen le voltunk sújtva. Utána már csak a temetésére mehettünk el, amely Győrben volt. Tiszta szívből szerettük és nagyon-nagyon sajnáltuk Őt.”

Ezután újabb nehéz és szomorú évek következtek a családnak. Mária, a tanítónő még inkább belevetette magát a munkába, talán feledést is keresve.

Elvállalt külön feladatokat, hogy a kis fizetést kiegészítse, a házra felvett kölcsönt törlessze. Felvállalta az iskola adminisztrációját, a nyilvántartások vezetését, kezelte az iskolai könyvtárat, s tanított az esti iskolában is. A népművészet iránti vonzódása nyilvánult meg abban, hogy egy ideig néptánc tanfolyamot is vezetett.

Nyugdíjazását követően még néhány évig dolgozott az óvodában, mert szerette a kicsi gyerekeket is. Itt hasznosította rajztudását: elkészítette az ovisok jeleit kis falapocskákra, amit még sokáig használtak. Kollégái minden munka helyén tisztelték és becsülték. Saját kedves unokáinak hosszú ideig örülhetett, kiket szintén nagy odaadással nevelgetett. A pedagóguspálya iránti vonzalom folytatódott a családban: Laci a mai Lukács Sándor iskolában tanított néhány évig, Ági gyógypedagógus lett. Unokái közül Éva és Anikó szintén a tanári pályát választotta.

Mária néni 93 éves koráig élt szeretett családjá körében. Ekkor távozott a felső világba, fontos értékeket hagyva maga után.

A családi információkat lányuktól, Szalai Tiborné Makkos Ágnesztől kaptuk, köszönjük szépen.

Lejegyezte: Cz. M.

Tanítványok emlékei:

Rigó Lászlóné Városi Erzsébet

A drága Mária néni 3 évig volt az osztályfőnököm. Kimondhatatlanul tiszteltem és nagyon szerettem. Igazi vérbeli tanár volt. Szerette a gyermekeket és maximális odaadással tanított bennünket 5-6-7. osztályban. A legeslegjobb magyar tanár volt. Mindenki szerette és körül rajongta. Ő megérdemelt minden szeretetet és megbecsülést. Még a mai napig is nagy tisztelettel gondolok Rá.

Horváth Beatrix

Mária néni a mi kedves Mici néni.

Őszes haja kis kontyba volt fogva. Mindig csinos volt és ápolt. Igazi finomság áradt minden mozdulatából. Minket, gyermekeket magával ragadott kedves mosolyával, hatalmas

türelmével, egy kicsit a tündér nagymamánk volt. Soha nem kiabált velünk.

Szeretve tanított bennünket. Nem kellett fegyelmeznie, mert mindenki odafigyelt rá.

Nem tett különbséget gyerek és gyerek között. Nagyon sokat mesélt nekünk. Többek között a Holle Anyó c. Grimm mesét is többször meghallgattuk, hogy különbséget tudjunk tenni a szorgalom és lustaság között. Mici néni útmutatása az volt, hogy járjuk a saját utunkat, legyünk szorgalmasok és becsületesek. Odafigyelt ránk, ismert bennünket. Simogatással és jó szóval dicsért. Kiváló pedagógus volt. Mély tisztelettel emlékezem Rá.

Varga Györgyné Király Veronika

Az irodalom és az anyanyelv tanítása művészet, s ezt Mária néni magas hőfokon művelte. Érdekes és szerethetővé tette számunkra a tananyagot.

Eszembe jutnak a könyvek, amiket mi akkor olvastunk, szinte faltuk a bennük levő történeteket, s erre Mária néni „irányított” bennünket. Menyny-mennyi emlék van, ami ilyenkor jön elő egy-egy villanásban, mikor emlékezünk visszaidézve gyermekkorunkat. Előttem mindig a mosolygó, szemüveges, halkszavú Mária néni van. Mindig jó volt együtt tölteni vele az időt.

Szeretettel és tisztelettel emlékezem Rá.

Czucz Mária

Mária néni az én kedves osztályfőnököm.

Milyen a jó tanár?

Legyen tiszta szívé ember, a lelke mélyéből érezze a gyermekek világát, gondolataival terelgesse őket az úton, melyen járnak. Bontakoztassa ki képességeiket, segítse önbizalmuk erősítését. Ébressze fel bennük az alkotás örömét. Tisztelje gyermeki méltóságukat.

Tisztelettel jelentem a kedves olvasóknak, hogy Mária néni ilyen tanár volt.

Minden magyar- és osztályfőnöki óra ajándék volt számomra. A lelkével tanított. Kedvessége, mosolya bátorított. Tudása okosított. Színekké, versekkel, dalokkal teli órákat tartott. Ha fegyelmeznit kellett, azt szigorúan, de szeretettel tette. Kirándulni vitt bennünket a természetbe. Megtanította velünk az értő olvasást, a szépírást és az anyanyelv fontosságát, így nevelt minket a szépre-jóra.

Versmondó versenyeket rendezett, ahova mi magunk választhattunk verset. Segített a felkészülésben, a versek színpadszerű előadásában. Ezzel mindenki nyert valamit: megtanult egy verset, (amiért csillagos ötöst lehetett szerezni) másodsorban segített legyőzni a feszültséget, hogy mások előtt kellett szerepelni. Harmadsorban finom volt a sportszelet, amit nyertünk a verseléssel.

Az 6. osztályából mindenki könyvtári tag volt. Mindig olvasásra buzdított. Kiolvastuk

az összes pöttyös-csíkos könyvet, de Móra Ferenc és Fekete István is a kedvencek közé tartozott, s az indián könyvek sem maradhattak ki. Mindig volt ideje beszélgetni velünk, figyelemmel hallgatta meg kéréseinket. Morális kérdésekben szigorú és igazságos volt. Mindenki tisztelte Őt.

Mária néni nemcsak szellemével, hanem érzelmeivel is tanított, nevelt bennünket, így meghatározó részévé vált egész életünknek. Igazi nemes ember volt.

Hálával és szerető szívvel emlékezem rá.

Szlatki Jenő

Az ötvenes évek végén, egy kellemes májusi napon történt a következő, számomra felettébb emlékezetes iskolai esemény.

Álmodozásra késztető, kissé bágyadt napsütéses délelőtti volt. Kerengve hullt a pihe a leve-

gőben a templom melletti tér nyárfáiról. A tanterem nyitott ablakain is belibegett néhány belőlük, majd kis kört leírva csatlakoztak az utcán kavargó társaikhoz. Az álmosító csendet a kréta szakaszos sercegése törte csak meg. Tanítónőnk – mindenki szeretett Mici néni – elmélyülten, kalligráfikus betűkkel rózta a tananyag vázlatát a táblára. A diákok csendben, gépiesen másoltak. Én írás közben unottan gyűrgettem itatóspapírom letépett sarkát, kis papírgalacsint formáltam belőle, majd egy laza mozdulattal elpöcköltem. A kis papírgolyó nagy ívet leírva az első padban ülő lány nyakában landolt, aki, mintha darázs csípte volna meg, felsikoltott. Mici néni pillanatok alatt a lány mellett termett és próbálta kideríteni a rémület okát. Bogárra gyanakodott ő is, de hamarosan rátalált az általam elpöckölt kis papírgombócra. Összevont szemöldökkel, szigorú hangon

kérdezte a megszeppent osztálytól, hogy ki volt a merénylet elkövetője. Érthető módon senki sem tette fel a kezét. Én a büntetéstől való félelemtől ledermedve, százhuszat verő szívvel, mukkanni sem mertem. Mici néni végére akart járni a renitens cselekedetnek, nyomozásba kezdett. A papírgalacsint kisimította, majd padról-padra járva, a füzetek kötelező tartozékának számító itatóspapírokhoz méregette a letépett darabkát. Nem kellett sokáig keresgélne, az én itatósomhoz színre és méretre is passzolt a bűnjel.

A rám mért büntetés a következő volt: záros határidőn belül, az osztálytársaimtól bocsánatot kell kérnem rendbontó cselekedetem miatt. Egy szorongással és nyugtalan alvással telt nap után elszántam magam a bocsánatkérésre. A reggeli csengetés előtt bűnbánattól sújtottan, megszágyenülten álltam a dobogóra diáktársaim elé. Sírás kerülgetett, hang nem jött ki a torkomon. A teljes érzelmi és erkölcsi megsemmisüléstől Mészáros Feri barátom mentett meg. Odajött hozzám, megértően vállamra tette kezét és osztálytársaim együttérzését, megbocsájtását tolmácsolva a helyemre kísért. A feloldozás megnyugtató és végtelen hálával töltött el Feri és a többi tanulótársam iránt. Mici néni is tudomásul vette a bocsánatkérést, ezzel megoldottnak, lezártnak tekintette az ügyet.

A történetek számomra egy életre szóló tanulságul szolgáltak. Több évtized eltelté után is szeretettel és hálával gondolok Mici néni-re, hogy a megtörtént esemény okán tudatomban véste: tetteinkért mindig, a következmények ellenére is, vállalnunk kell a felelősséget.

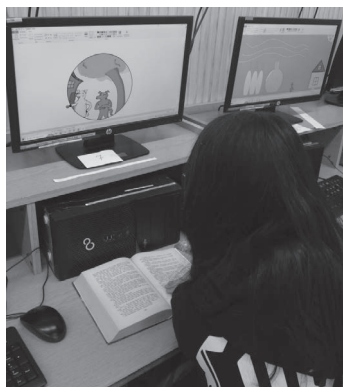
Hálásan köszönjük a képeket és a család hozzájárulását, hogy ez az emlékezés megjelenhet.

Köszönjük a tanítványok kedves emlékeit.

*Összeállította: Czucz Mária,
Király Veronika és Szlatki Jenő.
Lejegyezte: Cz. M.*

Móriscz iskola

Az ISKOLA jubileuma

„Ott van az emberi szívekben a szeretet, csak megmutatni nehéz” – de talán nekünk most sikerült, mert igazán felemelő, emlékezetes pillanatokot tölthetünk együtt.

2023. április 3-án iskolánk diákjai, nevelőtestülete, szülőkkel és számos meghívott vendéggel együtt fergeteges gálaműsor keretében ünnepelte az intézmény 60. születésnapját. A délelőtti kitöltő változatos programban tanulóink bizonyították széleskörű és változatos tudásukat. Felkészítésükért pedagógusainkon kívül a nálunk művészetoktatást végző külsős kollégákat is köszönet illeti. Énekkari produkciókon, környezetvédelmi műsoron, táncbemutatókon kívül tapsolhattunk még prózai, illetve musical részletek előadásának is. A délelőttre a koronát Móriscz Zsigmond Légy jó mindhalálig című regényének részlete tette fel, mely az író eredeti szövege, valamint az ebből készült musical alapján készült.

Leendő első tanítóink

Egerszegi-Csendes Bernadett

Egerszegi-Csendes Bernadett vagyok, három kisgyermek anyukája. 2008-ban szereztem tanítói diplomát a Nyugat-Magyarországi Egyetem Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskolán, Szombathelyen. Mivel szívügyem a korai nyelvoktatás, ezért a tanító szakom mellett angol műveltségi területet is végeztem.

Következő tanévtől az a feladat vár rám, hogy én vezessek be az egyik első osztályt a betűk és a számok világába. Mivel legkisebb gyermekem is

első osztályos lesz, ezért nemcsak pedagógusként, de szülőként is átélem az iskolakezéssel kapcsolatos gondokat, kérdéseket, aggodalmakat.

Fontos cél számomra a tanulás megszerettetése, ezért óráimat sok tevékenykedtetés-

sel, mozgással, mesével, énekel kísérem. Meggyőződésem, hogy minden gyerek tehetséges valamiben. Fontosnak tartom, hogy a gyerekek olyan módszereket is elsajátítsanak az iskolában, amelyekkel az otthoni önálló tanulásuk is gyorsabbá, egyszerűbbé válhat.

Örömteli várakozással tekintek a következő négy év pedagógiai feladataira és kihívásaira. Szeretettel várom leendő kiselsőseimet!

Mátics-Bódai Krisztina

Mátics-Bódai Krisztina tanító néni vagyok. 2007-ben végeztem Szombathelyen a Berzsényi Dániel Főiskolán tanító-énekezen tanár szakon. Diploma megszerzése óta tanítoként és énektanárként dolgozom.

Több, mint 7 éve élek Győrszentivánon családommal és 2016 óta tanítok ebben az iskolában. Két iskolás gyermek édesanyjaként a jelenlegi gene-

ráció érdeklődési körét, problémáit jól ismerem. Jelenleg a pedagógus pálya legszebb, de egyben egyik legfelelősségteljesebb feladatát bízták rám ismételtén, első tanító néni leszek. Mostani negyedikes osztályomat is elsőől fogva én tanítom a számok és a betűk világában.

Azt gondolom, hogy mindent el lehet érni a gyerekekkel azzal, ha érzik, hogy szeretjük őket és bízhatnak bennünk. Az első kisgyerekek egy csoda – egy kincs, amiből, ha okosan bánunk vele, az évek múltán boldog, kiegyensúlyozott, értékes kis ember válik. Céлом, hogy megtaláljam bennük a tehetséget, hogy megismertessem velük a világot és megszerettessem a tanulást. Minden erőmmel arra törekszem, hogy a rám bízott gyerekek, a saját tempójukban fejlődhessenek és ériék el a kitűzött célt, hogy a tanulás örömet jelentsen nekik, nem pedig küzdelmet. Fontosnak tartom a családokkal való együttműködést, együtt gondolkodást a gyerekek harmonikus fejlődése érdekében. Különösen nagy gondot fordítok a zenei nevelésre, a zene megszerettetésére, hiszen ez a lelkükhöz vezető érzelmi csatorna, sőt számos tantárgyat megtámogató erővé is válhat.

Sok szeretettel és izgalommal várom leendő kis tanítványaimat!

Izgalmas napra ébredtünk 2023. március 22-én reggel. Iskolánk történetének 2. Szent Benedek napját ünnepeltük változatos programokkal, közösségi élményekkel.

Alsós tanulóink Szent Benedekkel kapcsolatos feladatokkal tevékenykedtek a nap folyamán. Összesen kilenc állomáson mérhették fel tudásukat Szent Benedek életéről: volt kvíz, puzzle, játékos logikai feladatok, medál- és iniciálékészítés. Az udvaron kincskeresés zajlott, a padlásterben, pedig, megtapasztalhatták, milyen lehetett Szent Benedek remete élete egy barlangban. Kis alsósaink mellett egész nap lelkesen segítettek nyolcadikos diákjaink is.

Ezen a napon az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság a Győri SZC Hild József

Építőipari Technikummal karöltve egy Víz világnapi programot hozott el 5. és 6. évfolyamos diákjaink számára. Színes, interaktív előadásokkal és szemléltető eszközökkel mutatták be a víz jelentőségét, a vízgazdálkodás feladatait és kihívásait.

A 7. évfolyam diákjai egy pannonthalmi találkozóra voltak hivatalosak. Biciklivel tekertek el a Pannonthalmi Főapátságig, ahová az ország több bencés általános iskolájából érkeztek csoportok. Egy különleges idegenvezetés keretében betekintést nyerhettek az apátság és a bencés diákok életébe is.

A gyerekek visszajelzése (és mosolya) alapján nagyon jól érezték magukat ezen a különleges március napon.

Pintér-Hajdara Noémi tanár

2023. március 22-én a Szent Benedek nap keretében került megrendezésre az első hittanverseny iskolánkban a 3-4. osztályosok körében. A gyerekek nagy izgalommal készültek. Határtalan büszkeséggel tölt el, hogy tanítványaim nagyon ügyesek voltak. A kérdések a főbb imádságokból, a Szentírásból, Jézus csodáiból és a Nagyböjtből álltak. A kedvenc feladat a keresztrejtvény volt. Hálás vagyok, hogy megrendezhettük. Remélem a következő tanévben a felsős osztályokból is lesznek jelentkezők a versenyre.

Z. Borbás Noémi hitoktató

MAGYAROK

Szubjektív őstörténeti sorozat

Lángoló aranytárgyak az égből

A királyi szkíták szerepe ebben az időszakban annyira izgalmas és elgondolkodtató, hogy mélyebbre ástam, és mit tesz Isten, rátaláltam Hérodotosz magyarázatára: Valaha a lakatlan Euráziában „először egy Targitaosz nevű ember telepedett le. S azt mondják-én ugyan nem hiszem, de ők (ti. a szkí-

ták) váltig állítják, hogy ennek a Targitaosznak, apja Zeusz, anyja pedig Borüsztkenész folyó leánya volt. Ennek a Targitaosznak aztán három fia született. Liposzausz, Arposzausz és a legfiatalabb Koloxaisz.

Azt mondják, az ő uralkodásuk idején aranytárgyak hullottak le az égből a szkütha földre: egy eke, egy járom, egy harci fejsze, meg egy ivócsésze. Mikor meglátták őket, először a legidősebb fiú ment oda

megszerezni, az aranytárgyak lángolni kezdtek. Elment hát, és a második lépett oda, de közeledtére ugyanez történt. Ezt a két fiút az égő arany elűzte magától, de amikor a harmadik, a legfiatalabbik testvér lépett oda, a tűz kialudt, ő pedig hazavitte az aranyat házába. Az idősebb testvérek aztán megfontolva a dolgot, az egész királyságot átadták a legfiatalabbnak.” (eddig Hérodotosz magyarázata). (Hérodotosz: A görög-perzsa háború, IV.5. ford. Muraközi Gyula).

A két fivér, akiket a lángoló arany elutasított származnak a „közönséges” szkíták: Az ősi Euráziát Kínától a Duná-

ig uraló etnikum számlálhatatlan törzsszel. A királylyá lett öccsükből, akit az aranytárgyak kiválasztottak, csakis a királyi szkíták törzse ered, mely azóta is Koloxaisz vérvonalát őrzi.

Már említettük a szkítáknak nevezett törzs szövetségét a Kínától a Dunáig (Dunavölgyig) terjedő hatalmas területet uralta K.e. 1000-es évektől bizonyíthatóan.

A kör tehát ezzel újra zárul, kiegészülve a következővel: méd mágusok = királyi szkíták = származnak. (Lásd: Kánnai Zoltán: A szkítáktól a székelyekig és a magyarokig)

Vollai István

MEGINT *eljött*

A hajnal bíbor pírja előmlik a tájon. Halkan susog az erdő alja. A vaddisznók beváltak a csalitosba és halk rőfögéssel turkálják az aljnövényzetet. A szarka harsány cserregéssel repül át egy másik ágra. Tavaszodunk erősen.

Az erdő illata áthatóan terjeng a léghen. A napfény hatására a fenyőtobozok érdekes pattogásba kezdenek. Szórják a lengedező szélben magjaikat. Tavasszal az erdő újra éled. Már látszanak a levélkezdemények a fákon. Az ágak között még itt-ott látszanak a tavalyi fészkek maradványai. Tatarozásra szorulnak.

A vadgalamb élénk turbékolás után átrepül egy magasabb fára. A földön is zajlik az élet. A hangyaboly élénk sürgés-forgás állapotában lapul a bokor alatt. A tavaszi szellő lengedezik, mintha fel akarná rázni a még alvó növényeket téli álmukból. A régi utat már majdnem teljesen visszavette a természet. Mostanában kevesen járnak erre. A vadszeder indák át meg át szövövik a fák közötti teret. Valamikor nagyon sokat jártunk erre a barátokkal focizni a fenyőkkel körülölelt tisztásra. Családok jöttek gyerekektől mindenféle jóval

megrakodva a kosárban. A jó levegő, a mozgás, a vidámság, a gyerekzsivaj jókedvre derítette az egész kis csapatot. Már a régi pályánkat is elfoglalta az enyészet.

Azért még mindig jó visszaemlékezni azokra a meghitt, szép időkre. A mai világunkban is megvannak a szépségek, csak fel kell fedezni őket. A minap az unokám egy csokor ibolyával örvendeztetett meg bennünket. Örülök, hogy a kicsi lélek annyira tudott lelkesedni, és elmesélte, hogy milyen élménnyel lett gazdagabb az erdőben. A jó levegő, a mozgás öröme minden ember számára lehetőséget nyújt a kikapcsolódásra. Kezdjük el, és meglátjuk milyen eredményre vezet. Korosztálytól függetlenül fedezzük fel a körülöttünk lévő lehetőségeket. Meg fogjuk látni, hogy nem fogunk csalódni.

Így, a tavasz kellős közepén kívánom minden szentiváni fiatalnak, idősebbnek éljenek a természet adta lehetőségekkel, őrizzék meg az egészségüket.

Vollai István

KÖRNYEZETtudatosságra nevelés a családban

„Egy kisgyermek, aki már látta egy kis róka lány tekintetét, vagy megfigyelhette a gém repülésének eleganciáját, sokkal érzékenyebb lesz a környezetével szemben, és könnyebben megérti azt az alapvető üzenetet is, amely szerint az ember a természet részét képezi, és azt annak értéke szerint tisztelni is kell.” (Gilles Martin)

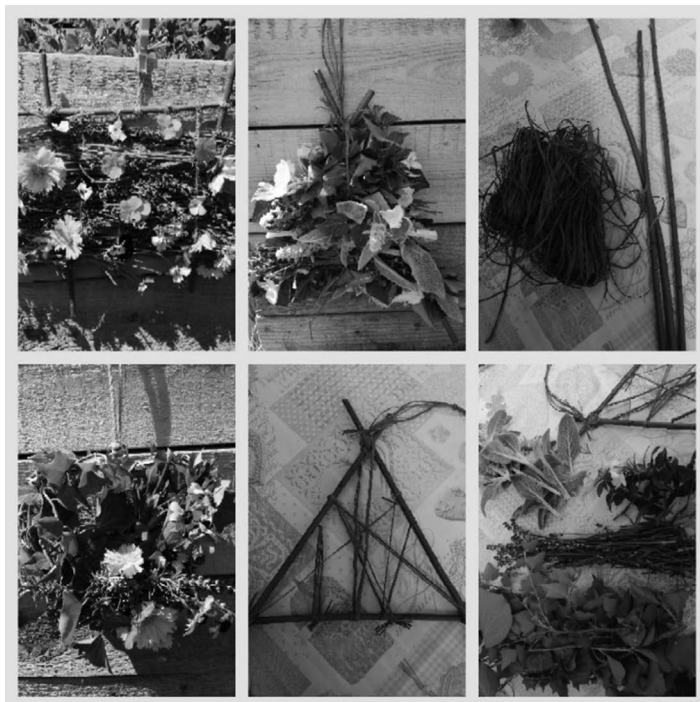
Napjainkban egyre jelentősebb feladatként jelenik meg a társadalmi életünk minden színterén a környezettudatos magatartásra, fenntarthatóságra nevelés kérdése. A tudatos környezeti nevelési törekvések ellenére sajnos azonban egyre több olyan fiatal van, aki klímaszorongással küzd, vagy éppen

természetihiányos állapotban van. A természettel való harmonikus kapcsolat kialakításában az egyik legfontosabb szerepe a családnak van, annak a mintának, annak a szokásrendszernek, amit a szülők, nagyszülők generációja közvetít a fiatalok felé. Bár azt gondolhatnánk, hogy falusias környezetben, kertes házakban ez a folyamat magától értetődő és természetes, bizony ez nem mindig van így. Sok fiatal nem lép ki szinte a házból, begubózik, kapcsolódása a természettel eléggé korlátozott és a család kirándulási szokásai is csak a bevásárló központokra korlátozódnak.

Pedig már a XX. század elején megjelent az az elképzelés, miszerint csak azt tudjuk megvédeni, amit megismerünk, értékelünk, megszeretünk. Ehhez pedig élményekre, közvetlen kapcsolódásra van szüksége minden embernek. Ezért is lehet problémás, ha a természetben megszerezhető tapasztalatok szerepét, helyét idejekorán átveszik a gépek, az internet. Az egészen kicsi gyerekeknek, óvodásoknak nincs semmi másra szüksége csak a közvetlen érzékszervi tapasztalásokra. Ha megpróbáljuk a világot a szemükkel nézni, láthatjuk ahogy rácsodálkoznak a virágokra, lepkékre, szívesen kutakodnak, felfedeznek. Kell, hogy megtapasztalják milyen az avarban hempergni, a

tócsában szaladgálni, csendben figyelni, sárral játszani, az adott pillanatban benne lenni.

A gyerekek szívesen kapcsolódnak be a kerti munkákba is. Mindig nagy örömmel figyelem, ahogy a gyermekeim a nagyszülőknél szaladtak a kis kerti szerszámokért és azonnal megkezdték a segítő munkálatokat a kertben. Jó volt látni az elégedett kis arcukat, ahogy egy-egy munkálat után megsemmisítették az alkotásukat és megerősödött bennük az, hogy képesek arra a feladatra. És persze nagyon figyelték a mama és papa instrukcióit, hogy hogyan is kell egy-egy műveletet csinálni. A generációk közti tanulás és főként a nagyszülők takarékos, praktikus szemlélete is rendkívül fontos a fiatalok környezettudatossággal kapcsolatos szokásrendszerének kialakításakor.

Természetesen kisebb területen is tudunk a gyerekek számára kertet létrehozni és gondozni. Egy babsátrat készítve indiánsátrót is tudunk rögtönözni.

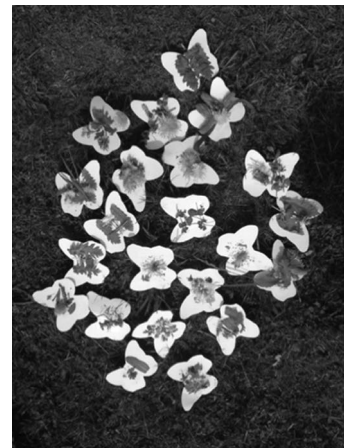
A természet megszeretetésének egyik legegyszerűbb

módja a kirándulások, túrázások mellett az, ha a gyerekek a kerti munkálatokba bekapcsolódnak, amely folyamatokat kiegészítjük játékos tevékenységekkel. (virágszövés, természet paletta készítés... stb.)

Egyéb ötletek, játékok a pinteresten:

Nagyon izgalmas lehet a gyerekek számára a Madárbarát Kert program is. (https://www.mme.hu/madarbarat_kert_program) Szentivánra költözésünk után közvetlenül csatlakoztunk a programhoz, madárbarátá várázoltunk a kertet és figyel-

gettük távcsővel a madarakat, a fészkeket, odúkat. A gyerekek közül ketten már azóta megnőttek, de a mai napig is élmény a téli madáretető megfigyelése, az etetés, a tavaszi időszak megfigyelése. A családok a Magyar Madártani Egyesület honlapján is rengeteg játékot találhatnak. Szintén hasonló játékos tevékenységekkel lepkebarát és beporzóbarát kertet is varázsolhatunk.

Fadobozból készíthetünk látvány darázs-garázst is, amit időről-időre meg tudunk nézni, de akár az újrahasznosítást szem előtt tartva különböző hulladékokból is alkothatunk méhmenedéket. A mesék, történetek is széles tárházát kínálják a környezettudatos gondolkodás formálásának.

Természetesen ebben az írásban egy kis szegmensét járjuk körül a környezettudatos viselkedés kialakításának, de ez egy olyan alap lehet, egy olyan pozitív érzelmi viszonyulás a természethez, olyan kötődés, amire könnyen ráépíthetők a

*Méhmenedék hulladékokból
Készítette: Deák Dani,
Kövecses Máté*

ALAPÍTVÁNYI HÍREK

különböző környezetkímélő magatartás és tevékenységformák. Szülőként, családként a legtöbbet azzal tehetjük a környezetért, ha ezeket a közvetlen tapasztalatra épülő élményeket adjuk gyermekeinknek útravalóul és a személyes példánkat.

Amikor az erdőn jársz, és rábukkansz valahol egy forrásra, ülj le melléje csöndesen és figyelj. Nagyon csöndes légy, és akkor hallani fogod a zöld ruhás tündérke hangját a surranó vízből. Ha pedig jó füled van, és érted az erdő nyelvét, akkor meghallhatod azokat a csodaszép meséket, amiket a forrás, a csermely, a patak tündére elmond ilyenkor a fáknak. (Wass Albert)

Könyv és játék ajánló

- Adorján Rita: Magonc, Mecseki Erdészeti Zrt., 2008. Pécs
- Bajzáth Mária: Erdők-mezők népmeséi, Lampion Könyvek. 2023.
- Wass Albert: Tavak és erdők könyve, Kráter Műhely Egyesület 2002. Pomáz
- Boldizsár Ildikó: Mesék a csodakertről – Az egyetlen Földért, Magvető, 2019., Budapest
- IllaBerek Erdőjáró Kártya családoknak: <https://www.mesimuhely.hu/spl/947923/> Kártyak

Kövecsesné dr. Gósi Viktória
egyetemi docens, környezeti
nevelő, Szentiváni Ökoszeglet
Egyesület egyesületi tag

Cserhalmi József az áprilisi kuratóriumi ülésen lemondott elnöki tisztségéről, amit 7 éven át töltött be. Köszönjük a közösségért végzett fáradhatatlan munkáját, és jó egészséget kívánunk neki!

A kuratórium a saját sorából **Pukler Antalt választotta elnöknek**, amihez gratulálunk! Köszönjük, hogy elvállalta, és kívánunk hozzá jó egészséget, lelkesedést és kitartást!

Márciusban a kuratóriumi munk kezdeményezésére az önkormányzat felnyesette a fákat a Törökverő utcai ún. „Vermek” területen. Ebbe az emlékparkba 7 tölgyfa lett ültetve, és a köréjük ültetett fák azt célozták, hogy védjék, és segítsék a tölgyek növekedését, de mára már elnyomták őket.

Az idei évben is megszervezi az alapítványunk a szentiváni általános iskolás korosztályú gyerekek részére a már hagyománynak számító **Kincses táborn** júliusban 17–21-ig, augusztusban 21–25-ig. Jelentkezni rá a 20/540-6449-es telefonszámon lehet.

A Győrszentiváni Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel közösen májusfát állítottunk Szentivánnak. A hagyomány szerint a májusfadöntés **kitáncolással** járt. **2023. május 31-én (szerdán)** a tűzoltókkal és az ETALON Alapfokú Művészeti Iskola „KISCSEKÉK” néptánc-csoportjával közösen hívjuk Önöket erre az alkalomra a májusfához, a Szent Benedek iskola és az óvoda közé. (Váci M. u. 1–3.)

Együttal falukutatói pályázatot is hirdetünk, és a sikeres írásokat értékes díjakkal jutalmazzuk az ősz elején.

Gyűjtsük össze a szentiváni májusfa állítási, májusfadöntési megtörtént eseményeket!

Hogyan zajlottak ezek a múltban nálunk? Vannak még élő szemtanúk, akik erről tudnak mesélni. A gyerekeket is biztatjuk a gyűjtésre, lejegyzésre. Leadási határidő: 2023. augusztus 31.

A pályázatokat jelígyesen kell beküldeni 1 példányban papíralapon + CD-n vagy pendrive-on (az adathordozót visszaadjuk). A beküldött anyagban zárt borítékban a szerző neve, címe, telefonszáma, dolgoza-

tának címe, a borítékon jelígye. Levélcím: Szentivániak Szentivánért Alapítvány 9011 Győr, Úrhajós utca 89.

A háztartásokban időről-időre megjelennek feleslegessé váló vagy megunt tárgyak. Ezeket gyakran elajándékozuk, szemétkbe vagy tűzbe dobjuk, esetleg a hulladékudvarra kerül. Elhunyt rokonaink hagyatékában ugyancsak vannak, amiknek sorsa ugyanígy alakul. Kidobjuk gyermekkori gyűjteményünket (legyen akár bélyeg, gyufacímke, képeslap, kinderfigura, szalvéta, matrica, könyv, folyóirat), megunt gyerekjátékainkat, apró dísz tárgyakainkat, stb. Pedig gyakran találha-

tók köztük olyan tárgyak, amit mások örömmel használnának. Az alapítványunk felvállalja, hogy ezek újrahasznosításáról gondoskodik, amennyiben az alapítvány céljainak megvalósítására a tulajdonos felajánlja. Az újrahasznosítást garázsvásár, internetes árverés formájában képzeljük. A felajánlásokat a 20/500-9014 telefonszámon vagy az alapítvány székhelyén, a fenti címen, személyesen várjuk.

Kérjük a szentivániakat, hogy céljaink megvalósítását aktív közreműködésükkel és adójuk **1%-ának** felajánlásával is segítsék!

Szentivániak Szentivánért Alapítvány
Adószámunk: 18531118-1-08

Pax Tecum TEMETKEZÉS

SZOLGÁLTATÁSUNK

Pax Tecum Temetkezési és Szolgáltató Kft
győrszentiváni kirendeltsége

Rigó Lászlóné (Joli)

Győrszentiván, Külső Vasút sor 1.

(virágüzlet a régi temetőnél)

Éjjel-nappal halottszállítási ügyelet

Bármikor hívható

06/30 396 17 71

Temetések felvétele, teljes körű ügyintézással
(kellékek kiválasztása, anyakönyveztetés, újsághirdetés,
síremlék szétszedése-összerakása)

A temetési szolgáltatások intézésekor lehetőség van a
koszorúk, virágcsokrok, koporsó díszek, stb megrendelésére
helyben.

**Mindig számíthat ránk, forduljon hozzánk bizalommal,
a hét mindennapján!**

HIRDETÉSI DÍJAK

1 oldal		190 x 266 mm	8000 Ft+áfa
1/2 oldal	fekvő	190 x 131 mm	5000 Ft+áfa
	álló	93 x 266 mm	
1/4 oldal	normál	66 x 131 mm	3000 Ft+áfa
	álló	44,5 x 131 mm	
	fekvő	190 x 63,5 mm	
1/8 oldal	normál	93 x 63,5 mm	2000 Ft+áfa
	álló	44,5 x 131 mm	
Hátulsó oldal			+25% felár
Apróhirdetés		10 szóig	300 Ft+áfa
		20 szóig	500 Ft+áfa

SZENTIVÁNI ÁLLATORVOSI RENDELŐ

**GYŐRSZENTIVÁN,
DÉRYNÉ U. 24.**

Rendelési idő:

hétfő, szerda 17-19 óra

szerda 9-11 és 17-19 óra

Egyéb időpontokban telefonon
történő bejelentkezés alapján
kiszállással, vagy a rendelőben.

- Kisállatok védőoltása, féregtelenítése, chip behelyezése és regisztrációja
- Általános klinikai vizsgálat, sebészeti, szülészeti, belgyógyászati ellátás, kisállat útlevele, szűrővizsgálatok (cica: Leucosis, FIV, kutya: Corona, Parvo, Giardia, Szívféreg), minőségi vérkép panelek az általános, vagy csupán egyes szervek működésének vizsgálatához,
- Ultrahangos fogköeltávolítás, fülészeti vizsgálat video otoszkóppal, konzervatív kezelés softlézer terápiával, szemölcsök, növedékek, szájüregi képletek műtete sebészeti lézerrel, stb...

Dr. Sík Sándor, állatorvos
20/9249241

Zádorvölgyi Gabriella,
asszisztens 20/4680813

NAPOS GUMISZERVIZ

Győrszentiván, Napos u. 32.

- Gumiszerelés - centrírozás
- Ózonos klímáfertőtlenítés
- Fényszóró polírozás

Tel.: +36-70/540-6581

Nyitva tartás: H-P 9-17-ig, Szo: 8-12-ig

E-mail: feco7202@freemail.hu